

Wprowadzenie	9
ROZDZIAŁ 1	
O teoriach stawania się osób społecznych i ich wspólnotowej obecności we współczesnym dyskursie naukowym	15
Tytułem wstępu	15
1.1. Teorie wyjaśniające proces i mechanizmy kreowania osób społecznych ...	18
1.2. Asocjacyjna i dysocjacyjna postać procesów socjalizacyjnych	30
1.3. Metamodelo relacji: jednostki i ich środowiska	34
1.4. Ład społeczny a zachowania dewiacyjne	40
ROZDZIAŁ 2	
Diagnoza praktyk macierzyńskich w warunkach polskich zakładów karnych ...	52
Tytułem wstępu	52
2.1. Aktywne macierzyństwo przestępczych kobiet – przegląd rozwiązań w wybranych krajach	54
2.2. Sytuacja kobiet-matek odbywających karę pozbawienia wolności i ich losy po opuszczeniu jednostki penitencjarnej – przegląd badań	56
2.3. Badania nad losami dzieci doświadczających inicjacji socjalizacyjnej w warunkach instytucji i środowiska karnej izolacji	79
ROZDZIAŁ 3	
Podstawy prawne wykonywania kary pozbawienia wolności wobec kobiet w sytuacji ich aktywnego macierzyństwa w trakcie jej odbywania	86
3.1. Typy i rodzaje zakładów karnych dla kobiet	86
3.2. Analiza danych zawartych w statystykach Centralnego Zarządu Służby Więziennej, dotyczących kobiet tymczasowo aresztowanych, skazanych i ukaranych – z uwzględnieniem ich wieku, rodzajów przestępstw, powrotności do przestępstwa, wymiaru kary i grupy klasyfikacyjnej	88
3.3. Systemy odbywania kary pozbawienia wolności w Polsce	100
3.4. Wykonywanie kary pozbawienia wolności wobec kobiet	103
3.5. Podstawy prawne działalności przywieszennych domów matki i dziecka – casus: Zakład Karny w Krzywańcu	110
ROZDZIAŁ 4	
Metodologiczne podstawy projektu badawczego zorientowanego na socjopedagogiczną diagnozę instytucji przywieszennego Domu Matki i Dziecka funkcjonującego przy Zakładzie Karnym w Krzywańcu	113
Tytułem wstępu	113
4.1. Biografie skazanych kobiet pełniących aktywne role macierzyńskie jako przedmiot badania	117

4.2. Metoda biograficzna jako odmiana metody monograficznej	123
4.3. Uzasadnienie wyboru terenu badań	133
4.4. Środowiska sytuacji społecznej kobiet odbywających karę pozbawienia wolności wraz z dziećmi w Domu Matki i Dziecka przy Zakładzie Karnym w Krzywańcu	135

ROZDZIAŁ 5

Organizacja i funkcjonowanie Domu Matki i Dziecka przy Zakładzie Karnym w Krzywańcu	140
5.1. Ideologiczno-pedagogiczne przesłanki uzasadniające utworzenie i funkcjonowanie domów matki i dziecka	140
5.2. Funkcja założona badanej placówki, urządzenie i personel	142
5.3. Regulamin funkcjonowania Domu Matki i Dziecka przy Zakładzie Karnym w Krzywańcu	145
5.4. Oddziaływania dydaktyczne, wychowawcze, edukacyjne, resocjalizacyjne i terapeutyczne prowadzone w Domu Matki i Dziecka	153
5.4.1. Oddziaływania resocjalizacyjne przeznaczone dla matek i dzieci ...	153
5.4.2. Oddziaływania resocjalizacyjne wobec osadzonych w zakładach karnych kobiet-matek z problemem uzależnienia	155
5.4.3. Oddziaływania ukierunkowane na relacje skazanych kobiet ze współosadzonymi	157
5.4.4. Oddziaływania podejmowane w obszarze: skazana matka a środowisko wolnościowe, zwłaszcza rodzinne	158
5.4.5. Praca z dziećmi przebywającymi w Domu Matki i Dziecka	162
5.4.6. Matki i ich dzieci – socjopedagogiczna charakterystyka	166
5.4.7. Statystyki pobytu matki i dziecka w Domu Matki i Dziecka przy Zakładzie Karnym w Krzywańcu	167
5.4.8. Przegląd działań podejmowanych w Domu Matki i Dziecka w Krzywańcu w 2014 r. i w pierwszej połowie 2015 r.	171
5.4.9. Praca wychowawczo-psychologiczna z „więziennymi” matkami	174

ROZDZIAŁ 6

Więzienne macierzyństwo w podmiotowym i przedmiotowym doświadczeniu – analiza narracji kobiet odbywających karę pozbawienia wolności w fazie aktywnego macierzyństwa	178
Tytułem wstępu	178
6.1. Próba typologii „więziennych” matek	180
Casus 1 – dysocjacja z urodzenia	181
Casus 2 – dysocjacja z urodzenia	185
Casus 3 – dysocjacja w okresie dzieciństwa i młodości	189
Casus 4 – dysocjacja w okresie dzieciństwa i młodości	193
Casus 5 – dysocjacja w okresie dzieciństwa i młodości	197
Casus 6 – dysocjacja w okresie młodości spowodowana „toksyyczną miłością”	201
Casus 7 – dysocjacja w okresie młodości, wpływ dewiacyjnej grupy rówieśniczej	209
Casus 8 – dysocjacja w okresie młodości: wpływ dewiacyjnej grupy rówieśniczej	217

Casus 9 – dysocjacja w okresie młodości: wpływ dewiacyjnej grupy rówieśniczej	222
Casus 10 – dysocjacja w okresie młodości: wpływ „toksycznego” partnera	229
Casus 11 – dysocjacja w okresie młodości: udział w zorganizowanej grupie przestępczej	236
Casus 12 – dysocjacja z przypadku	240
6.2. Interpretacja uzyskanych wyników badań	249
6.3. Rekomendacje dla praktyki penitencjarnej i polityki karnej – wnioski końcowe	260
Uwagi podsumowujące	267
Bibliografia	268
Motherhood in prison – a sociopedagogical study (Summary)	284